

# **Velká francouzská revoluce**

konec 18. století

# Situace ve Francii před revolucí

- Ve Francii 3 stavy:
  - **První stav (duchovenstvo)** - 1% obyvatel, neplatí daně
  - **Druhý stav (šlechta)** - 2 % obyvatel, neplatí daně
  - **Třetí stav** (všichni ostatní - měšťané, venkované,...) - **97 % obyvatel**, platí daně + venkované robotují a platí desátky církvi
- Zástupci těchto stavů tvořili **generální stavy**, hlasování podle stavů (**jeden stav = jeden hlas**)

- **Velké hospodářské problémy** - za posledních 150 let **vzrostl státní dluh** (vedení válek, ztráta kolonií, nákladný život královského dvora) => **návrh krále Ludvíka XVI. na zdanění šlechty a duchovních** => svolání generálních stavů, aby změnu ve zdanění odhlasovaly



král Ludvík XVI.



jeho žena Marie Antoinetta

- květen 1789 - generalní stavy se sešly ve Versailles - snaha třetího stavu prosadit hlasování podle počtu poslanců, pokud by se hlasovalo podle stavů, výsledek by byl jasný:
  - První stav - PROTI
  - Druhý stav - PROTI
  - Třetí stav - PRO

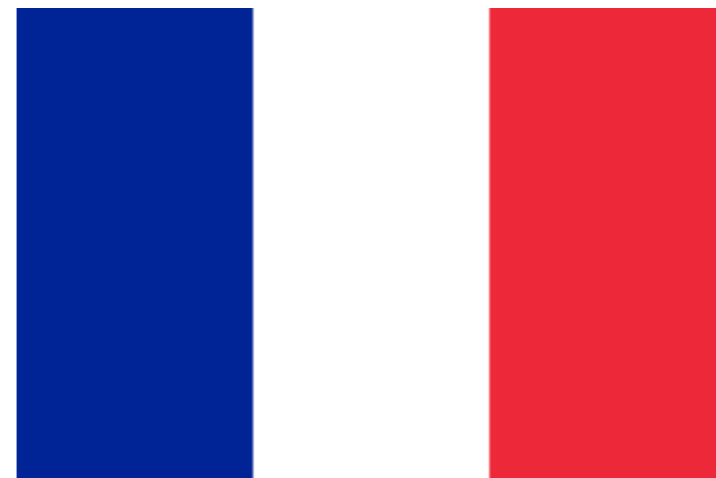
= změna na zdanění obyvatel by nebyla přijata

- nesouhlas prvního a druhého stavu o změně hlasování => třetí stav se proto prohlásil za **Národní** (později přejmenováno na **Ústavodárné) shromáždění**, které rozhodne o změně daní, vypracuje novou ústavu (změna absolutistické monarchie na konstituční) a ve kterém se bude hlasovat podle počtu poslanců

- nespokojenost rostla i v ulicích Paříže => pařížský lid **14. července 1789** zaúčtočil na **Bastilu** (pevnost, která sloužila jako státní vězení - symbol absolutismu) a dobyl ji - **začátek Velké francouzské revoluce**



- heslo revoluce: **Volnost! Rovnost! Bratrství!**
- hymna revoluce: **Marseillaisa** - dnes hymnou Francie
- symbol revoluce: **trikolora modrá-bílá-červená** - dnes vlajka Francie



# Průběh revoluce

## Srpen 1789

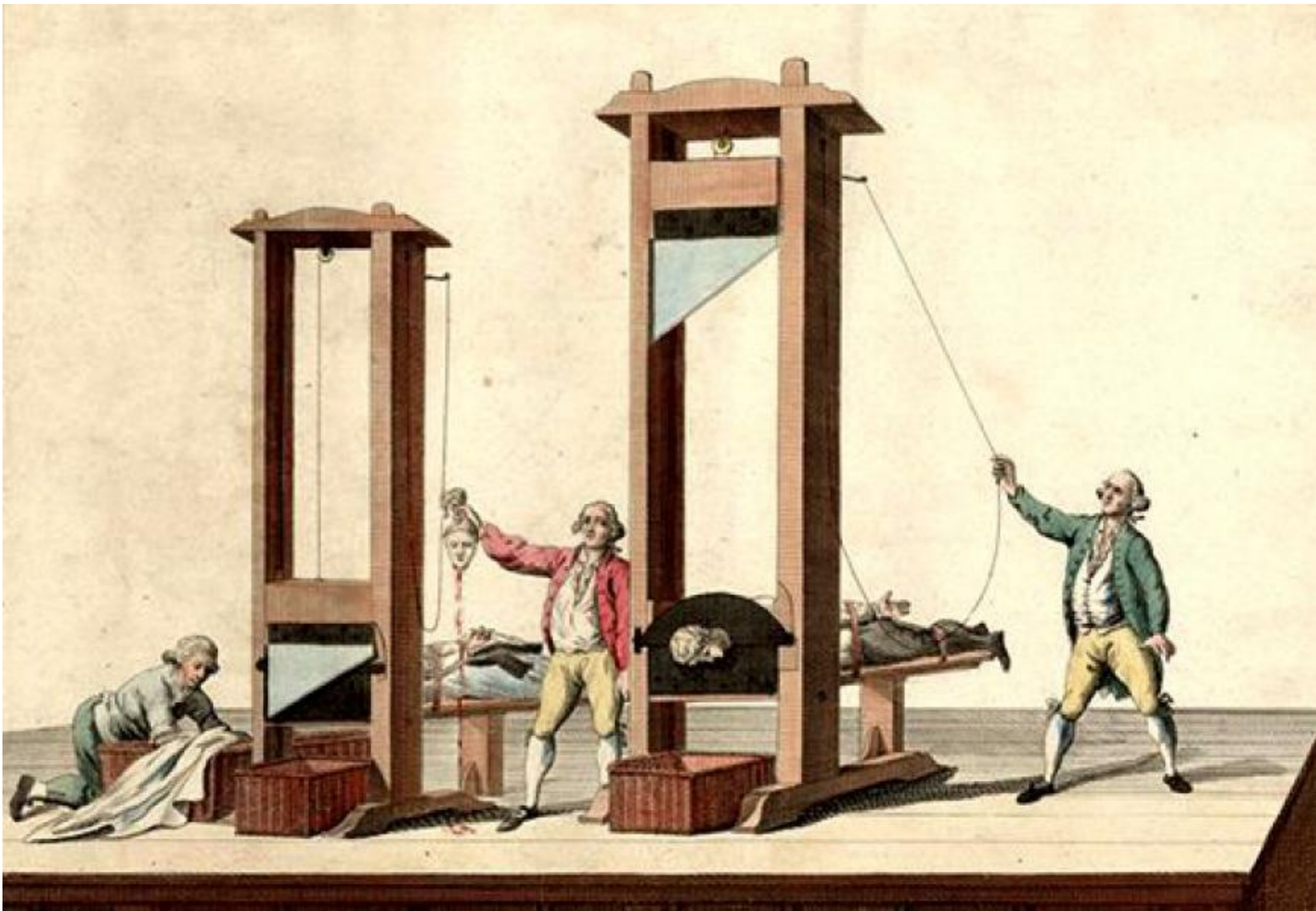
- Ústavodárné shromáždění vydalo dva důležité dokumenty:
  - zrušení stavovských privilegií (i první a druhý stav musí platit daně - daně placeny dle výše majetku, bylo zrušeno poddanství, desátky a roboty)
  - vyhlášení **Deklarace práv člověka a občana** - inspirace americkou ústavou
- král donucen podepsat => konec středověkého dělení společnosti na stavy - **všichni lidé jsou si rovni = jsou občané Francie**

- Rok 1790 - zhoršení situace - růst cen -> emigrace
- Léto 1791 - **pokus o útěk krále Ludvík XVI.** z Francie, na hranicích odhalen (část poslanců považovala čin za zradu a požadovala jeho sesazení a vyhlášení republiky)
- Září 1791 - nová ústava, **Francie konstituční monarchií** (moc výkonná: král, moc zákonodárná: volené shromáždění, moc soudní: soudci)
- Srpen 1792 - povstání, **král sesazen a uvězněn -> Francie republikou**



- leden 1793 - **král Ludvík XVI. popraven gilotinou**





**Guilotina** - popravčí stroj používaný během Velké francouzské revoluce

- červen 1793 - k moci se dostala radikální politická strana **jakobíni** do doby, než bude vytvořena nová ústava, bude panovat **jakobínská diktatura**
- Jakobíni popravovali své odpůrce - **jakobínský teror**
- všechnu moc měl **Výbor pro veřejné blaho**, v čele **Maximilien Robespierre**, další přední členové **George Danton** a **Jean Paul Marat**
- říjen 1793 **popravena Marie Antoinetta**
- nakonec popravám neunikli ani přívrženci revoluce (duben 1794 popraven Danton), **“revoluce požírá své děti”**



M. Robespierre

G. Danton



- červenec 1794 **skončil pod gilotinou i Robespierre** -> konec jakobínského teroru -> klub jakobínů rozpuštěn a zakázán
- r. 1795 pokus o znovuzavedení monarchie - vojensky potlačil **Napoleon Bonaparte**
- r. **1799 státní převrat** - **Napoleon se dostal k moci** -> konec Velké francouzské revoluce

